

saa nytter det ikke, at man ikke sætter Pris paa at hbe denne Ret, saa er man forpligtet til at opfylde den, hvor lidet man end kan ønske det; det maa man jo altid over for retslige Forpligtelser, og nu er der næppe noget, der trods alle de Indvendinger, der gjordes af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgtreds (Alberti), er blevet mere alment anerkendt end dette, at den Beskyttelse, Lovgivningen efterhaanden er naaet op til at give Forfattere og Kunstnere med Hensyn til deres Produktion, er en Ret; ikke en Gave, som Samfundet tilfaster dem som Belønning for deres Virksomhed, men en Ret, og det nytter ikke her at bringe nogen Uklarhed ind ved at røppe det gamle akademiske Spørgsmaal op, om det er en Ejendomsret eller en anden Ret. Alle Menneſter ere selvfølgelig enige om, at den saakaldte kunstneriske, litterære Ejendomsret ikke er den, vi have over: et Jordstykke, en Bygning, over Bord og Stof, men lige saa sikkert er det, at disse to Rettigheder, den almindelige Ejendomsret og den kunstneriske, litterære Ejendomsret ere aldeles ensartede Rettigheder, der udspringe af det samme Princip, om ogsaa Formen, hvori de enkelte Regler udformes, maa være forskellig. Thi denne Ret er simpelt hen den, at enhver Producent har og skal have Udbytte af sit Arbejde. Det er slet ikke sandt end dette, at Arbejderen er sin Løn værd, og den ideelle Produktion har lige saa godt Krav paa, at hvad der ved denne Produktion kan frembringes af økonomisk Udbytte, skal tilfikkres den. Vil man nægte dette i en Retning, kommer man ogsaa til at nægte det i alle andre Retninger, naar man da ikke vil begaa den Uretfærdighed at behandle de forskellige Klasser af producerende efter aldeles forskellige Principper. Jeg haaber altsaa, at hvis Mindretallet ikke vil underkende denne Betragtning, at det er en Ret, det her gælder om for Forfattere og Kunstnere, vil det være villigt til at acceptere Lovforslaget paa det Omraade, som jeg nu taler om, selv om det ikke behager de ærede Herrer, at der er en saadan Ret, som man maa bøje sig for. Og med Hensyn til en anden Bemærkning af Mindretallet skal jeg udtale, at dette er ikke en for Tilfældet opfundne Teori; denne Side af Sagen, at Forfattere og Kunstnere skulle have en dem tilfikkret Ret. Det er for vort Lands Vedkommende i alt Fald en Ret, der er halvandet Hundrede Aar gammel, thi den første Lov, vi have om Bøgers Eftertryk af 1741 udtaler udtrykkelig: „Skrift, som nogen en Gang paa lovlige Maade er bleven Gjer af, skal bestandig tilhøre den som sit eget; hvilket

ingen maa tilegne eller ved Eftertrykning benytte sig af.“ Det er saaledes sikkert, at den danske Lovgivning forlængst har opstillet dette Princip, som andetsteds først noget senere er blevet anerkendt, i en saadan Form, at jeg sikkert nok kan sige, at der ikke for vort Lands Vedkommende er Tale om en for Tilfældet opfundne Teori. Saa vidt jeg kan se, har Mindretallet ogsaa en anden Betragtning, ifølge hvilken det ikke ser med Velvilje paa Forfatters og Kunstners Beskyttelsestrav, det er den, som ogsaa er bleven omtalt fra anden Side her i Dag, at disse Folk understøttes saa rigelig paa Finansloven. Med Hensyn til denne Betragtning slutter jeg mig ganske til, hvad der er gjort gældende af det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgtreds (H. Holm). Der er ikke Tale om, at de Understøttelser, der gives paa Finansloven, kunne træde i Steedet for noget, som Forfattere og Kunstnere have Krav paa ifølge deres naturlige Ret til at saa Udbyttet af deres Arbejde tilfikkret. Det, der er Tale om i Finanslovsbevillingerne, er et Plus, et Til-læg, som man af forskellige Grunde mener at skylde de Forfattere og Kunstnere, som optages der. Der er Tale om at give Gaver, som man skænker i Betragtning af, at de paa gældende have givet Samfundet store ideelle Værdier, der er fremdeles Tale om at støtte Forfattere yderligere end deres Ret lovlige hjemler dem i Kraft af, at det ikke er alle Forfattere, der kunne leve af deres Arbejde. Det kan i meget saa Tilfælde videnskabelige og tekniske Forfattere, og allerede af den Grund er det ganske naturligt, saaledes som det ærede Medlem omtalte, at disse videnskabelige og tekniske Forfattere findes i Embedsverdenen. Det vil ikke kunne betale sig for nogen anden end for dem, der ere i Statens Embeder, overhovedet at producere paa dette Omraade. Saa finde vi endelig de Forfattere, som endnu ikke have produceret noget, hvoraf de kunne leve, men som støttes paa Finansloven, fordi man ventet og haaber, at der kan blive Udbytte af deres Virksomhed. Men alt dette er Tilfælde, der hvile paa ganske andre Betragtninger end den, der ligger til Grund for dette Lovforslag, nemlig at hjemle Forfatteren og Kunstneren det, som virkelig kan siges at være Udbyttet af hans Produktion. Naar nu dette føres videre og navnlig videre med Hensyn til Oversættelsesretten end efter den nugældende Lovgivning, mener Mindretallet, at det er betænkeligt lige over for vort Folks boglige og kunstneriske Udvikling, idet det vil forbyde den Adgang, Folket har til Læsning og